IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 239) (nr 2)**

z dnia 12 maja 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 2)

– podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 239)

12 maja 2020 r.

Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 239), obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Stefaniaka (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o doręczeniach elektronicznych (druk nr 239).

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Andruszkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji, **Karol Krzywicki** zastępca prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej ds. rynku pocztowego wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Jakubowicz** naczelnik wydziału Departamentu Poczty Ministerstwa Infrastruktury, **Aleksandra Ziółkowska-Majkowska** zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego Ministerstwa Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz**, **Wioletta Więciorkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Tomasz Czech Krzysztof Karkowski**, **Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Szanowni państwo, witam serdecznie. Otwieram posiedzenie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o doręczeniach elektronicznych – druk nr 239. Witam serdecznie na naszym posiedzeniu przedstawicieli Ministerstwa Cyfryzacji: pana Adama Andruszkiewicza – sekretarza stanu w Ministerstwie Cyfryzacji wraz ze współpracownikami. Witamy serdecznie zastępcę prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wraz ze współpracownikami – pana Karola Krzywickiego. Witam serdecznie przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury: panią dyrektor, pana dyrektora Departamentu Poczty Macieja Świtkowskiego. Witam serdecznie przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości: zastępcę dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego – panią Aleksandrę Ziółkowską-Majkowską wraz ze współpracownikami. Witam wszystkich członków podkomisji, wraz z panem przewodniczącym Gramatyką, który jest dziś razem ze mną.

Informuję, że posiedzenie podkomisji zostało zwołane przez panią marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Przystąpimy zatem do stwierdzenia kworum. Proszę państwa posłów o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu.

Szanowni państwo, stwierdzam, że głosowało 5 posłów, a więc mamy kworum i możemy prowadzić dalsze obrady naszej podkomisji.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o doręczeniach elektronicznych – druk nr 239. Czy są jakieś uwagi odnośnie do porządku dziennego? Nie słyszę. Wobec niezgłoszenia uwag do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie. Informuję, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji przez posłów należy wysyłać pod adres mejlowy kcnt@sejm.gov.pl.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Szanowni państwo, w związku z tym, że ta ustawa jest dość obszerna i dotyka nie tylko jednej materii, ale zmienia szereg innych ustaw, można powiedzieć, że ma charakter rewolucyjny i zupełnie zmieni postrzeganie państwa przez obywateli i relacje między podmiotami. Zaproponowałbym, jeśli nie będzie głosów sprzeciwu, taki plan pracy nad tą ustawą – podzielilibyśmy go na trzy część. Część pierwsza objęłaby główną część ustawy – art. 1–58. Dzisiejsze i kolejne posiedzenie poświęcilibyśmy na przedyskutowanie tych artykułów i poprawek, które do nich zostały zgłoszone. Część druga to przepisy zmieniające. Część trzecia to przepisy epizodyczne, dostosowujące i końcowe. Mam nadzieję, że na tym będziemy mogli zakończyć naszą pracę. Czy są inne uwagi? Nie słyszę. Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, w związku z tym, że panowie posłowie w dniu dzisiejszym otrzymali również poprawki Ministerstwa Cyfryzacji, które zostały przesłane – to 23 poprawki – chciałbym, aby mieli czas na zapoznanie się z tymi poprawkami. Być może wpłyną do nas kolejne poprawki. Chciałbym na tym posiedzeniu prosić pana ministra, aby mógł nam przedstawić swoje generalne spostrzeżenia, jeśli chodzi o pracę nad tą ustawą. Może to zrobić przez wyznaczonego przedstawiciela. Proszę również o takie spostrzeżenia obecnych na posiedzeniu państwa, którzy reprezentują Urząd Komunikacji Elektronicznej, Ministerstwo Infrastruktury i Ministerstwo Sprawiedliwości. Na zakończenie poproszę naszych sejmowych legislatorów o to, aby powiedzieli kilka zdań. Bardzo proszę.

Główny specjalista w Wydziale Prawa Cywilnego Procesowego w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego Ministerstwa Sprawiedliwości Rafał Flisikowski:

Szanowny panie przewodniczący, jeśli można, Ministerstwo Sprawiedliwości chce omówić kwestie związane z przepisami zmieniającymi i końcowymi. Rozumiem, że dzisiaj to w ogóle nie będzie przedmiotem debaty. Jeśli tak, to pozwolimy sobie odejść.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Tak jest. Nie ma żadnego problemu. Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Adam Andruszkiewicz:

Szanowny panie przewodniczący, panowie posłowie, Wysoka Komisjo, do konsekwentnie budowanej, rozwijanej przez rząd infrastruktury identyfikacji elektronicznej, takiej jak elektroniczne dowody osobiste czy profil zaufany, podpis elektroniczny i e-usługi, projekt ustawy dodaje kolejny ważny element, jakim jest doręczenie elektroniczne. Doręczenia elektroniczne przyniosą wymierne korzyści dla obywateli, administracji, a także dla biznesu. Projekt ustawy ma charakter horyzontalny. Wprowadzone rozwiązania będą miały zastosowanie do większości procedur administracyjnych, sądowo-administracyjnych, ale także w postępowaniach cywilnoprawnych. Jest to projekt bardzo szeroko konsultowany, z ponad 180 podmiotami i środowiskami. Rozwiązania zawarte w projekcie są skutecznie stosowane w wielu krajach europejskich – np. Francji, Danii, Czechach czy Estonii. Polska dołącza do tego klubu. Projekt realizuje deklarację ministerialną w sprawie administracji elektronicznej podpisaną w Tallinie w 2017 r., w której wskazano, że usługi publiczne powinny być dostępne w postaci cyfrowej. Państwo powinno jednak oferować również alternatywne drogi komunikacji obywatelom, którzy nie chcą lub nie mogą ich używać w cyfrowej postaci.

W pracach nad projektem oparto się na następujących założeniach: pierwszym z nich i najważniejszym jest założenie, że obywatel powinien mieć prawo do elektronicznej komunikacji z organami państwa i należy mu takie prawo zapewnić. Realizacją powyższego założenia jest zasada, zgodnie z którą jeśli obywatel złoży deklarację, że chcę otrzymywać korespondencję kierowaną do niego od państwa w sposób elektroniczny, organy państwa polskiego będą w ten sposób się z nim komunikowały. Obywatel nie będzie musiał przy tym składać takiej deklaracji do każdego postępowania oddzielnie, lecz tylko w jednym miejscu, to jest w bazie adresów elektronicznych.

Drugim założeniem przyświecającym projektowi jest zbudowanie jednego kanału komunikacji obywateli z organami państwa, jednego wirtualnego okienka. Administracja publiczna posiada różne systemy i rozwiązania elektroniczne, jednak z punktu widzenia obywatela powinna być jednym podmiotem. Temu służy jeden adres do dorę-

czeń elektronicznych. Oznacza to, że obywatel lub firma, lub organizacja pozarządowa zgłaszają do bazy adresów elektronicznych jeden adres elektroniczny, na który wszystkie podmioty publiczne będą wysyłały mu korespondencję. Adresem tym nie będzie adres poczty elektronicznej. Wprowadzane rozwiązanie opiera się na bardzo rygorystycznych przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufanych w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE. Doręczenie elektroniczne będzie jedną z usług zaufania opartą na rozporządzeniu i normach, w tym normach technicznych, wypracowanych na poziomie Unii Europejskiej. Powoduje to, że projektowane rozwiązanie będzie rozwiązaniem bezpiecznym, zapewniającym poufność i pewność doręczenia.

Kolejnym założeniem jest, aby doręczenie elektroniczne było darmowe dla tych podmiotów i osób, które chcą z niego korzystać. Dlatego też projekt ustawy przewiduje, że państwo będzie zapewniało minimalną funkcjonalność w pełni bezpiecznego i darmowego doręczenia elektronicznego. Przewiduje się dołączenie do tego rozwiązania podmiotów sektora prywatnego, podobnie jak to jest obecne w przypadku identyfikacji elektronicznej kwalifikowanych podpisów elektronicznych. Kwalifikowani dostawcy usług zaufania będą mogli świadczyć na rzecz swoich klientów w pełni uznawalną w prawie i procedurach usługę doręczenia elektronicznego. Tego rodzaju usługa będzie pozwalała na prowadzenie skutecznej wymiany korespondencji nie tylko w kontaktach z administracją, ale – co bardzo ważne – także w kontaktach biznesowych i prywatnych. Będzie to istotny impuls do rozwoju gospodarki cyfrowej w Polsce. Projekt ustawy o doręczeniach elektronicznych dostosowuje także przepisy polskiego systemu prawa do wprowadzonego rozwiązania. Wszędzie tam, gdzie wymaga się doręczenia korespondencji przesyłką poleconą, możliwe będzie także doręczenie w sposób elektroniczny.

W projekcie zmienia się ponad 60 różnych ustaw. Oczywiście nasze działania uwzględniają specyfikę szczególnych procedur już działających systemów teleinformatycznych, na przykład tych, w których świadczone są e-usługi. Celem projektu nie jest zastępowanie powstających przez lata, często sprawdzonych rozwiązań, lecz wykorzystanie ich potencjału, stworzenie jednego płynnego systemu doręczeń elektronicznych obejmującego komunikację z już funkcjonującym systemem i rozwiązaniami. W tym celu projekt przewiduje dostosowanie obecnych systemów do nowego rozwiązania oraz ich integrację. Będzie to działanie rozłożone w czasie.

Zmiany prawa zaproponowane w ustawie mają charakter stały, w przeciwieństwie do zmian wprowadzonych na okres pandemii COVID-19. Oczywiście rozwiązania, które się w tym okresie sprawdzą, będziemy przenosili do ustawodawstwa na stałe.

Ostatnim, jednak niemniej ważnym założeniem jest, że administracja powinna stawać się coraz bardziej nowoczesna – tworzyć i realizować procesy w sposób bezpieczny, ale cyfrowy. Nie może to jednak oznaczać wykluczenia cyfrowego osób, które nie mogą albo nie chcą korzystać z możliwości wymiany korespondencji drogą elektroniczną. Dla tych osób zapewniona zostanie komunikacja tradycyjna. Doręczana im będzie korespondencja w postaci papierowej, nawet jeśli pierwotnie będzie ona wytworzona elektronicznie.

Tę usługę, z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniego dostępu do terenów słabo zaludnionych, posiadania odpowiedniej infrastruktury i potencjału organizacyjnego, będzie realizował operator wyznaczony. Ten potencjał i możliwości są badane na etapie konkursu na operatora wyznaczonego na postawie ustawy – Prawo pocztowe. Obecnie tym operatorem jest Poczta Polska. W 2025 r., zgodnie z przepisami Prawa pocztowego, będzie ogłoszony nowy konkurs na operatora wyznaczonego. Do tego czasu wprowadzamy okres przejściowy. Okres przejściowy jest potrzebny, aby w pełni zbudować rozwiązania techniczne i organizacyjne oraz zapewnić ciągłość działania usług. Dlatego też nie jest obecnie zasadne rozpisywanie nowego konkursu. Należy podkreślić, że zadanie jest przypisane operatorowi wyznaczonemu. Dlatego po 2025 r. będzie realizowane przez wyłoniony w drodze konkursu podmiot pełniący tę funkcję. Ostatnie tygodnie sprawiły, że potrzeba informatyzacji i digitalizacji jest już nie tylko elementem zwiększania innowacyjności sektora publicznego. Aktualnie jest koniecznością, szansą na realizowanie zadań publicznych na rzecz obywateli w sposób ciągły i niezakłócony.

Temu wyzwaniu czasu – zapewnienia sprawnego działania państwa teraz i w przyszłości odpowiada projekt ustawy o doręczeniach elektronicznych.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, oczywiście jesteśmy nadal do dyspozycji. Będziemy prezentowali dalszych ciąg naszych założeń wypracowany w Ministerstwie Cyfryzacji. Proszę o zabranie głosu panią dyrektor Witkowską.

Dyrektor Departamentu Prawnego Ministerstwa Cyfryzacji Magdalena Witkowska -Krzymowska:

Dzień dobry, Magdalena Witkowska, Departament Prawny Ministerstwa Cyfryzacji. Pan minister przedstawił ogólne założenia dotyczące tej ustawy. W mojej ocenie to wyczerpuje podstawowe przedstawienie projektu. Zgodnie z tym, co pan przewodniczący powiedział, jesteśmy gotowi do odpowiedzi na poszczególne pytania, które mają państwo posłowie lub Biuro Legislacyjne Sejmu.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Bardzo dziękuję. Może najpierw wysłuchamy poszczególnych instytucji, a potem będą pytania. Czy pan prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej Karol Krzywicki chciałby coś dodać?

Zastępca prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej ds. rynku pocztowego Karol Krzywicki:

Bardzo dziękuję. Wypowiem się króciutko. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałem podziękować za przyjęty tryb procedowania. Pozwoli nam to bardzo szeroko i kompleksowo omówić wszystkie przepisy, których jak pan przewodniczący zauważył, jest bardzo dużo, zwłaszcza przepisów zmieniających. Z naszego punktu widzenia ten rewolucyjny projekt jest o tyle istotny, że *de facto* w ramach programu „Od papierowej do cyfrowej Polski" transformuje instytucję, co do której mamy uprawnienia kontrolne – mianowicie Pocztę Polską. Z jednej strony zmienia główne źródło przychodów Poczty Polskiej, jakim jest obecnie doręczanie przesyłek z korespondencją, a z drugiej pozwala dokonać skoku cywilizacyjnego. Jak obecnie możemy zobaczyć przy okazji pandemii, jest on niezbędny.

Nasza rola jako regulatora rynku to z jednej strony wspieranie transformacji operatora, a z drugiej wybór, o którym wspominał pan minister – decyzja podjęta w oparciu o jasne, przejrzyste kryteria. Nie później niż w roku 2025 chcielibyśmy, mając te dodatkowe cztery, pięć lat, dobrze się przygotować, powołać odpowiednie zespoły ekspertów, które będą pracowały nad dokumentacją projektową, i przeprowadzić ten konkurs. To wszystko z mojej strony. Jesteśmy do dyspozycji na wszystkich posiedzeniach Komisji. Jeśli byłyby dodatkowe pytania dotyczące kompetencji organu regulacyjnego, w tym zakresie oczywiście odpowiemy.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Bardzo dziękuję panu prezesowi. Przedstawicielem Ministerstwa Infrastruktury jest pan Krzysztof Jakubowicz – naczelnik wydziału w Departamencie Poczty. Bardzo proszę.

Naczelnik wydziału w Departamencie Poczty Ministerstwa Infrastruktury Krzysztof Jakubowicz:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, uważam, że minister w sposób wyczerpujący przedstawił główne założenia. Oczywiście popieramy projekt. Współpracowaliśmy w tym zakresie z Ministerstwem Cyfryzacji od dłuższego czasu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Dziękuję. Mam pytanie do naszych legislatorów sejmowych – jak to widzimy z naszej strony? Bardzo proszę.

Legislator Piotr Podczaski:

Szanowni państwo, mamy kilka uwag o różnym charakterze. Są w kilku grupach, gdyż uwag jest sporo, bo projekt jest skomplikowany, nowy, wchodzi na wiele dziedzin życia i nowelizuje prawie 70 ustaw. Pierwsze uwagi mają charakter *stricte* zmian redakcyjnych i legislacyjnych. Od razu prosilibyśmy o upoważnienie Komisji do dokonania tego typu zmian, abyśmy nie musieli każdego przecinka, literówki państwu zgłaszać.

Kolejna grupa naszych uwag ma trochę poważniejszy charakter. Jeśli członkowie Komisji by chcieli, po posiedzeniu podkomisji prześlemy nasze zebrane uwagi przynajmniej do części pierwszej projektu, którą mamy rozpatrzyć. Jeśli chodzi o te uwagi, chciałem zapytać o kwestię notyfikacji. Pojawiła się ona w opiniach, również BAS. Są pewne niejasności dotyczące nadania Poczcie Polskiej w tym pierwszym okresie funkcji operatora wyznaczonego. Zastanawiamy się, na podstawie przedstawionych przez opiniujących wątpliwości, czy ta kwestia jest zgodna z prawem Unii Europejskiej, czy nie wymaga notyfikacji.

Kolejna sprawa to kwestia poszerzenia przepisów ogólnych o pewne definicje. Rozmawialiśmy na ten temat z ministerstwem i w szczegółach o tym państwu opowiemy, gdy będziemy rozpatrywali poszczególne przepisy ustawy. Chodzi, krótko mówiąc, o definicje ustawowe. Mamy też pewne wątpliwości, jeśli chodzi o konstrukcję ustawy, ale też najlepiej będzie te uwagi zgłosić przy omawianiu konkretnych przepisów. Nasza największa wątpliwość, choć nie będziemy rozpatrywali tego na początku, to kwestia wejścia w życie ustawy i jej stosowania. Długie okresy wejścia w życie ustawy z legislacyjnego punktu widzenia powodują dużą niepewność prawa. Trudno stwierdzić, jaki przepis obowiązuje w którym momencie. Po drugie, wprowadzanie tych zmian z prawie dziesięcioletnim *vacatio legis* powoduje, że kolejne zmiany tych przepisów będą musiały być tworzone z wizją tego, że za kilka lat inne przepisy wejdą w życie, co jest znacznym utrudnieniem. Chciałbym zwrócić uwagę, że nowelizujemy kodeksy, ustawy szczególnie istotne z prawnego punktu widzenia. To najistotniejsze kwestie. Nasze bardziej szczegółowe uwagi do tej części pierwszej otrzymają państwo po posiedzeniu Komisji. To wszystko.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, w związku z tym, co przed chwilą zostało powiedziane, odczytam taką formułkę i proszę o wyrażenie zgody. Proponuję upoważnić Biuro Legislacyjne do dokonania zmian o charakterze redakcyjnym, legislacyjnym i językowym stanowiących konsekwencję poprawek przyjętych przez podkomisję w projekcie ustawy. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie słyszę. Wobec niezgłoszenia sprzeciwu stwierdzam jej przyjęcie. Ułatwi nam to prace nad ustawą. Czy pan minister chciałby odnieść się do stwierdzeń i wątpliwości, tematów do dyskusji przedstawionych przez panów prawników?

Sekretarz stanu w MC Adam Andruszkiewicz:

Tak, oczywiście chcemy się odnieść. Jesteśmy na bieżąco przygotowani. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu MC Magdalena Witkowska-Krzymowska:

W imieniu Ministerstwa Cyfryzacji odniosę się do tej pierwszej kwestii, którą poruszyli panowie z Biura Legislacyjnego – notyfikowania ustawy. Uwzględniając opinię Biura Analiz Sejmowych, mówimy o dwóch rodzajach notyfikacji. Ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej pod względem tzw. notyfikacji technicznej. Ta notyfikacja nastąpiła 29 października. W trakcie tego trzymiesięcznego okresu tzw. *standstill* żadne państwo członkowskie nie zgłosiło uwag. Ta procedura notyfikacji technicznej, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, przebiegła w sposób niezakłócony i po trzech miesiącach projekt został uznany za notyfikowany technicznie bez żadnych zmian.

Zagadnienie, które zostało poruszone w opinii Biura Analiz Sejmowych, to kwestia tzw. notyfikacji pomocowej – notyfikacji pomocy publicznej. W naszej ocenie brak jest uzasadnienia dla notyfikacji w zakresie pomocy publicznej na tym etapie prac. Dlaczego? Przede wszystkim wynika to z tego, że przepisy Unii Europejskiej pozwalają na wprowadzenie przepisów prawa w państwie członkowskim, które będą pozwalały na nienotyfikowanie samego projektu. W związku z tym w projekcie ustawy o doręczeniach elektronicznych w art. 50 w ust. 11 został wprowadzony przepis, zgodnie z którym dotacja dla operatora wyznaczonego, o której mowa w tym przepisie, jest dotacją przeznaczoną z budżetu państwa dla tego operatora w związku ze świadczeniem przez niego publicznej usługi rejestrowanego doręczenia. Ta dotacja stanowi pomoc publiczną i zostało to podkreślone w przepisach materialnych projektu – i może być udzielana zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej wydanej w wyniku notyfikacji

w okresie obowiązywania tej decyzji. Ten przepis ma bardzo duże znaczenie w kontekście tego, co zostało przedstawione w opinii BAS. Kolejny ustęp tego artykułu wskazuje, że w przypadku gdy przepisy UE dotyczące pomocy publicznej dopuszczają zwolnienie z wymogu notyfikacji Komisji Europejskiej pomocy publicznej udzielanej zgodnie z ich postanowieniami, dotacja może być udzielona zgodnie z tymi przepisami. Te przepisy oczywiście mogą zostać potraktowane jako przepisy, które mają w dużej mierze charakter informacyjny. Pomagają one udzielić odpowiedzi na wątpliwości, które pojawiły się w opinii BAS.

Dlaczego te przepisy są tak bardzo ważne? Zapewniają spełnienie wymagań decyzji Komisji Europejskiej z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. W związku z tymi przepisami nie jest wymagana notyfikacja UE w okresie, w którym spełnione są warunki określone właśnie w tej decyzji. W naszej ocenie te warunki są spełnione, ponieważ zalicza się do nich wpisanie do przepisów prawa określonych postanowień. To postanowienia, które pozwoliłam sobie przed chwilą przywołać – art. 50 ust. 11 i 12. Te przepisy zostały tak skonstruowane, że w przypadku, w którym nastąpi przekroczenie progu wynikającego z decyzji Komisji Europejskiej, będzie obowiązek notyfikacji. Na tym etapie prac uznajemy, że nie ma konieczności notyfikacji w zakresie pomocy publicznej ze względu na to, że ten próg nie został przekroczony. W trakcie realizacji ustawy będzie regularnie badany poziom wydatkowania środków publicznych w ramach dotacji przeznaczonych dla operatora wyznaczonego. W przypadku osiągnięcia odpowiedniego poziomu wysokości tych środków, który wynika z decyzji Komisji Europejskiej, będzie podjęta decyzja i rozpoczęte działania w celu notyfikacji pomocy publicznej.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym, aby przypomniała pani, ile wynosi ten próg.

Dyrektor departamentu MC Magdalena Witkowska-Krzymowska:

Ten próg wynosi 15 mln. Jeśli chodzi o szczegóły…

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Euro?

Dyrektor departamentu MC Magdalena Witkowska-Krzymowska:

Jeśli chodzi o szczegółowe kwestie dotyczące notyfikacji, mogę oddać głos Ministerstwu Infrastruktury ze względu na pewne doświadczenia związane z tymi obszarami. Tak jak powiedzieliśmy, na chwilę obecną przyjęliśmy takie założenie w pracach nad tą ustawą i nie mieliśmy żadnych uwag w tym obszarze ze strony Komisji Europejskiej.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan Krzysztof Jakubowicz z Ministerstwa Infrastruktury chciałby coś dodać?

Naczelnik wydziału w departamencie MI Krzysztof Jakubowicz:

Przepraszam, jeśli byłaby taka możliwość, odpowiedzielibyśmy na szczegółowe pytania dotyczące notyfikacji w innym terminie. W związku z tym, że trwają obecnie prace nad wyborami, nie wszyscy pracownicy mogli dziś dotrzeć.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Tak gwoli dyskusji, bo pytanie padło ze strony naszych sejmowych prawników. Chciałbym, aby państwo posłowie mieli świadomość tej dyskusji. Rozumiem, że Ministerstwo Cyfryzacji przyjęło stanowisko, że ta notyfikacja na poziomie Unii Europejskiej się odbyła – ta techniczna, a jeśli chodzi o kwestię operatora, notyfikacja nie jest wymagana do momentu przekroczenia progu 15 mln euro.

Próbuję to uporządkować – był jeszcze trzeci podpunkt, wejście w życie ustawy i długoletnie *vacatio legis*.

Dyrektor departamentu MC Magdalena Witkowska-Krzymowska:

Jeżeli chodzi o kwestie związane z wejściem w życie ustawy, tak jak powiedział w swoim początkowym wystąpieniu pan minister, to ustawa o charakterze horyzontalnym. Są kwestie, które jako administracja rządowa, przygotowująca wspólnie ten projekt, musieliśmy wziąć pod uwagę. Takie stwierdzenie padło dziś na posiedzeniu, że to projekt, który musiał uwzględnić istniejący już stan nie tylko prawny, ale i faktyczny związany z poziomem rozwoju technologii stosowanych przez różne podmioty publiczne. Mamy bardzo szeroki zakres stosowania tej ustawy. Po pierwsze, trzeba było wziąć pod uwagę te rozwiązania, które już obecnie funkcjonują, wykorzystać ich aspekty, które funkcjonują jak najlepiej i są najbardziej przyjazne obywatelom. Z drugiej strony musieliśmy uwzględnić to, że w tych obszarach zostały już poczynione pewne długofalowe plany związane z rozwojem istniejących systemów. Te elementy wpłynęły na to, że sam proces wdrażania tej ustawy, wprowadzania w życie poszczególnych jej przepisów, zwłaszcza w kontekście wydzielenia pewnych grup podmiotów, został w ten sposób skonstruowany. To przede wszystkim wynik uzgodnień i konsultacji tej ustawy.

To, co jest bardzo istotne z naszego punktu widzenia – w tym projekcie ustawy starano się zachować rozwiązania, o których mówiłam przed chwilą – zostały wyznaczone pewne grupy podmiotów publicznych, które będą krokowo wchodziły w ten system, zaczynając od administracji rządowej, która jest tą pierwszą grupą zobligowaną do stosowania ustawy. Później jest administracja samorządowa. Najdłuższy okres *vacatio legis* został przewidziany dla sądownictwa ze względu przede wszystkim na kwestie związane ze stanem aktualnym informatyzacji procedur sądowych, przede wszystkim procedury cywilnej i karnej, jak również ze względu na zachowanie, jak wskazywano w toku uzgodnień międzyresortowych i konsultacji, uprawnień dla obywateli związanych z ich uczestnictwem w procesach cywilnych czy karnych. Stąd bierze się koncepcja rozłożenia w czasie obowiązków stosowania ustawy. Co moim zdaniem jest warte podkreślenia, jeśli chodzi o obowiązek stosowania przepisów przez administrację, rozkłada się nam to na trzy, cztery lata. Później mamy dłuższą przerwę. Ten ostatni okres, do 2029 r., dotyczy już tylko sądownictwa.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Dziękuję bardzo. O tym będziemy mówili na kolejnych etapach pracy nad tą ustawą. Czy panowie posłowie chcieliby zabrać głos? Bardzo proszę, pan przewodniczący.

Poseł Michał Gramatyka (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, podobnie jak dawałem temu wyraz na posiedzeniu Sejmu – ten projekt ustawy witamy z dużą satysfakcją. Uważamy, że to krok w dobrą stronę. To wręcz rewolucja w procesie doręczeń, ale taka, na którą wszyscy czekamy, przed którą nie ma odwrotu. To jest kawał dobrej, legislacyjnej roboty. To była beczka miodu. A teraz troszkę dziegciu, aby się nie zrobiło za bardzo słodko. Przygotowałem 25 poprawek, które wyślę dziś, drogą elektroniczną – ma się rozumieć, na adres przewodniczącego podkomisji. Elementy, które budzą nasze wątpliwości, to po pierwsze, stworzenie i konserwacja monopolu Poczty Polskiej. Uważamy, że proces wyboru narodowego operatora cyfrowego powinien nastąpić z zachowaniem uczciwej konkurencji – w trybie otwartym, konkurencyjnym. Podobne stanowisko wyrażał Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów jeszcze 5 czerwca 2018 r. Państwo tworzą taką konstrukcję faktyczną, w ramach której w okolicach 2025 r. zapowiadają przeprowadzenie otwartego postępowania. Problem polega na tym, że w ciągu tych pięciu lat, w których gwarantują państwo monopol Poczcie Polskiej, powstanie konieczna infrastruktura cyfrowa i żaden inny podmiot po 2025 r. w naszej ocenie nie będzie w stanie wejść na ten rynek, gdyż jego sytuacja faktyczna będzie bardzo mało konkurencyjna wobec Poczty Polskiej. Z tego powodu będziemy proponowali przesunięcie tego monopolu do końca 2021 r. i wtedy przeprowadzenie otwartego konkursu na operatora wyznaczonego. Tego dotyczy pierwsza grupa poprawek, które złożymy.

Kolejne poprawki będą dotyczyły procesu doręczania przesyłek hybrydowych i generalnie realizacji tzw. publicznej usługi hybrydowej. Uważamy, że w takim prawie, które państwo proponują, nie są do końca określone dosyć istotne kwestie prywatności adre-

satów tej usługi hybrydowej. Nie do końca jest określone, w jaki sposób te cyfrowe treści będą transferowane na postać tradycyjną, kto to będzie robił, kto będzie ponosił za to odpowiedzialność i w jaki sposób będzie ona regulowana. Kolejna grupa poprawek będzie dotyczyła doprecyzowania tego tematu.

Poruszony przed chwilą problem rozpiętości czasowej tego wdrożenia budzi również nasze dość głębokie wątpliwości. Jestem praktykującym radcą prawnym. W większości postępowań będę musiał być gotowy na cyfrowe doręczenia już na jesieni tego roku. Z drugiej strony mój kolega z aplikacji, który jest obecnie praktykującym prokuratorem, będzie miał komfort bycia gotowym na te doręczenia dopiero w 2029 r. Dzieli nas, lekko licząc, dziewięć lat. Nie wiem, czy pamiętają państwo, jaki był stan technologii w 2011 r., ale w znacznie odbiegał od tego, co mamy obecnie, w roku 2020. Myślę, że w taki sposób powinniśmy spojrzeć na kwestie rozpiętości czasowej wdrożenia. Nie chcemy precyzować konkretnych dat, ale chcemy dać organom administracji publicznej możliwość skrócenia tych terminów przedstawienia czy ogłoszenia gotowości na cyfrowe doręczenia. Zdajemy sobie również sprawę z tego, że precyzowanie bardzo konkretnych dat gotowości w odniesieniu do organów administracji publicznej nie byłoby działaniem odpowiednim. Te organy powinny mieć możliwość ogłoszenia gotowości nieco wcześniej.

Oczywiście jest też kilka poprawek stricte redakcyjnych. Dostrzegamy sprzeczność pomiędzy ustawą o elektronicznych doręczeniach i Prawem pocztowym. Dotyczy ona niewykonania usługi pocztowej z winy umyślnej. To oczywiście szczegóły. Jest niewielka sprzeczność między ustawą o elektronicznych doręczeniach a prawem o notariacie. Kilka aspektów dotyczących Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa również jest ujętych w odpowiednich poprawkach.

Moja ogólna uwaga na koniec – mamy poważne wątpliwości, czy ta ustawa jest zgodna z rozporządzeniem eIDAS Parlamentu Europejskiego. W tym rozporządzeniu mamy przedstawione dwie możliwe formy doręczeń – zwykłe i kwalifikowane. W państwa ustawie forma kwalifikowanego doręczenia elektronicznego nie istnieje. Mamy tylko zwykłe doręczenie. Mamy też wątpliwości dotyczące odpłatności za te usługi elektronicznego doręczenia. To precyzuje stan, w którym obecnie mamy te usługi za darmo. Chodzi mi o skrzynkę, którą każdy z nas ma na platformie gov.pl czy ePUAP. *De facto* te usługi po wejściu w życie ustawy o elektronicznych doręczeniach będą płatne. Co więcej, przedstawiciele Ministerstwa Cyfryzacji w dyskusji publicznej powiedzieli, że to forma rekompensaty dla Poczty Polskiej za spadający wolumen przesyłek listowych. Nawet jeżeli jest jakieś uzasadnienie dla wprowadzenia opłat za te przesyłki, na przykład wynikające z mądrości ludowej, że jak za coś płacimy, to będziemy to bardziej szanować, nie powinni państwo formułować w taki sposób tych opinii. Wracając do pierwszego zdania mojej wypowiedzi – ten operator wyznaczony powinien być wyłoniony w procesie konkurencyjnym. Poczta Polska nie jest jedynym operatorem pocztowym działającym na polskim rynku.

Reasumując, przekażę w dniu dzisiejszym na adres pana przewodniczącego dwadzieściakilka poprawek. Na kolejnych posiedzeniach Komisji będziemy odwoływać się do nich merytorycznie i bardzo szczegółowo. Nie zmienia to oczywiście poparcia dla całości tej ustawy i pozytywnej rekomendacji dla tych przepisów. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Bardzo dziękuję panu przewodniczącemu. Od razu powiem, że poproszę sekretariat naszej Komisji, aby te wszystkie poprawki zostały przesłane wszystkim członkom naszej Komisji. Oczywiście proszę o przesłanie ich również do Ministerstwa Cyfryzacji, aby mogło się z nimi zapoznać. Być może są tożsame z poprawkami pana ministra. Wtedy na kolejnym posiedzeniu, gdy paragraf po paragrafie będziemy omawiali ustawę, omówimy również te zgłoszone poprawki.

Bardzo proszę, czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie słyszę zgłoszeń. Szanowni państwo, w związku z tym myślę, że na dzień dzisiejszy wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia podkomisji. Proponuję kolejny termin naszego spotkania mniej więcej za dwa tygodnie. Mamy jeszcze w środę i czwartek posiedzenie Sejmu, więc być może spotkamy się we wtorek, jeśli pasowałaby państwu mniej więcej godzina 14.00. Myślę,

że to będzie wygodne dla parlamentarzystów, którzy przyjadą na posiedzenie Sejmu. Nie słyszę sprzeciwu. Możemy przyjąć to wstępne ustalenie. Oczywiście jeszcze jest sporo czasu, więc można zgłaszać uwagi odnośnie do terminu posiedzenia do sekretariatu podkomisji. W dniu 27 maja jest posiedzenie Sejmu. Jeśli to wszystkim pasuje, to bardzo się cieszę. Wtedy będziemy rozpatrywali artykuły po kolei i spróbujemy przejść ten pierwszy etap, od art. 1 do art. 58. Być może nie starczy nam czasu na jednym posiedzeniu, ale myślę, że wszyscy się zgadzamy, że im dłużej i dogłębniej będziemy dyskutowali nad tą materią, tym obywatelom będzie żyło się lepiej, bo będą mieli miej problemów. Bardzo dziękuję, wszystkiego dobrego. Zamykam posiedzenie.